

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **A.K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 25 maja 2023 r.

oświadczenia SSN (X.) o istnieniu podstaw do wyłączenia go od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć SSN (X.) od rozpoznania wniosku pełnomocnika
oskarżycieli prywatnych o wyłączenie SSN (Y.) od rozpoznania
sprawy o sygn. akt III KK (...).**

UZASADNIENIE

Pełnomocnik oskarżycieli prywatnych W.M. i R.M. wniósł do Sądu Najwyższego kasację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka (...). W kasacji został podniesiony zarzut o randze tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., związany z nienależytą obsadą Sądu odwoławczego i orzekaniem na etapie postępowania apelacyjnego przez SSO J.D., powołanego na urząd sędziego Sądu Okręgowego w K. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). W kasacji zawarto także wniosek o wyłączenie od rozpoznania sprawy wszystkich sędziów

Sądu Najwyższego powołanych w ww. procedurze, których lista została zawarta na stronach 4-6 kasacji.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Karnej z dnia 13 marca 2023 r. ww. sprawa – zgodnie z kolejnością wpływu – została przydzielona SSN (Y.), tj. jednemu z sędziów wymienionych we wniosku o wyłączenie, zawartym w kasacji. Jednocześnie na mocy zarządzenia Przewodniczącego Wydziału III Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2023 r., sygn. akt III KK (...), zawarty w kasacji wniosek został potraktowany jako wniosek o wyłączenie wylosowanego do rozpoznania tej sprawy SSN (Y.).

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Karnej z dnia 20 marca 2023 r. wniosek o wyłączenie SSN (Y.) został przydzielony do rozpoznania SSN (X.). W dniu 9 maja 2023 r. SSN (X.) złożył do akt sprawy oświadczenie następującej treści: „W związku z treścią wniosku obrońcy sporządzonego na s. 4-6 kasacji (pkt 2 tiret ósme) przedstawić akta sprawy Prezesowi SN kierującemu pracami Izby Karnej celem rozważenia przydzielenia sprawy innemu sędziemu”. Zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału III Izby Karnej Sądu Najwyższego powyższe oświadczenie zostało potraktowane jako sygnalizacja potrzeby wyłączenia SSN (X.) od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN (Y.) i przydzielone do rozpoznania zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Karnej z dnia 16 maja 2023 r. (sygnatura KRI (...)) do sprawy głównej o sygnaturze III KK (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na skutek oświadczenia sędziego SN (X.) należało wyłączyć go od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN (Y.) od rozpoznania sprawy o sygn. akt III KK (...).

Rozpoznanie wniosku o wyłączenie SSN (Y.) przez SSN (X.) prowadziłoby do orzekania w warunkach naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua*. Okoliczności podniesione w zarzucie kasacji, dotyczące niezawisłości sędziego i niezależności sądu, powiązane ze sposobem powołania sędziów na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018,

poz. 3), stanowiące jednocześnie podstawę wniosku o wyłączenie, w tożsamym stopniu odnoszą się do obu tych Sędziów. W takim układzie procesowym zachodzi identyczność sytuacji prawnej Sędziego, którego dotyczy wniosek o wyłączenie, jak i Sędziego, który miałby go rozpoznawać.

Ponadto, co istotne w tej sprawie, SSN (X.) również został ujęty w wykazie sędziów, o których wyłączenie od rozpoznania kasacji wnosi jej autor (pkt 2 tiret ósme wyliczenia, s. 5 kasacji). Potwierdza to argumentację dotyczącą istnienia tożsamych podstaw wyłączenia od orzekania, zachodzących w stosunku do obu tych Sędziów.

Dla oceny tego, czy wątpliwości co do bezstronności w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k. są zasadne, konsekwentnie w orzecznictwie nakazuje się przeprowadzenie testu przeciętnego obserwatora. Ma on polegać na przyjęciu, że przyczyna podana we wniosku o wyłączenie sędziego jest uzasadniona, jeżeli jest ona w stanie wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego u nieuprzedzonego w jakimkolwiek kierunku przedstawiciela społeczeństwa (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2009 r., IV KK 380/08; z dnia 8 lutego 2011 r., V KK 227/10). Rozpoznanie wniosku o wyłączenie SSN (Y.) od rozpoznania tej sprawy przez SSN (X.) mogłoby wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tego Sędziego u postronnego obserwatora, skoro SSN (X.) miałby rozstrzygać w przedmiocie wniosku, którego podstawy są tożsame tak w stosunku do niego samego, Sędziego, którego ten wniosek dotyczy, jak i Sędziego Sądu Okręgowego w K., którego dotyczy zarzut kasacji, uzasadniający zawarcie w kasacji przez pełnomocnika oskarżycieli prywatnych wniosku o wyłączenie określonych sędziów Sądu Najwyższego.

Podsumowując, w rozpatrywanej sprawie konieczność wyłączenia od orzekania SSN (X.) wynika z istoty gwarancji bezstronnego orzekania przez sąd i sedna zakazu *nemo iudex in causa sua*.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

